

Pääkirjoitus

Ekonomistit ja Baltia

Suomen ja Baltian - erityisesti Viron - väliset yhteydet ovat tiivistyneet nopeasti Viron itsenäistymisen jälkeen. Kaikkein näkyvimmin läheinen kulttuurinen yhteys on tuntunut viime vuosina matkailussa. Tallinna on nykyisin jo käytännössäkin niin lähellä Helsinkiä, että siellä voi käväistä vaikka sunnuntailounaalla.

Baltian maiden itsenäistyminen ja avautuminen ovat luoneet myös tiiviit kauppasuhteet Länsi-Euroopan maiden ja Baltian välille. Suomen osalta Baltian-kauppa on paljolti keskittynyt Viron kanssa käytävään kauppaan, joka on suunnilleen tuplaantunut vuosittain. Suomi on nykyisin Viron tärkein kauppakumppani vastaten noin 30 prosentista koko Viron ulkomaankaupasta.

Myös ekonomistit ovat löytäneet Viron. Esimerkiksi Taloustieteellinen Seura järjesti XVII kansantaloustieteen päivät Tallinnassa huhtikuussa. Paikalla oli runsaan sadan suomalaisekonomistin lisäksi parikymmentä virolaista. Suomalaiset ekonomistit ovat muutenkin osoittaneet kiinnostustaan Baltian talouksista tutkimusaiheittensa valinnoilla.

Tähän aikakauskirjan numeroon on koottu Baltian talouksia käsitteleviä juttuja, joiden

tarkoituksena on antaa yleiskuva siitä, missä Baltiassa parhaillaan mennään. Neljän artikkelin teemoina ovat transition nopeus ja onnistuminen, Baltian maiden valuuttakurssiratkaisut, talouksien nykytila ja kehitys sekä Baltian ulkomaankauppa. Kokoelma ei ole luonnollisestikaan edes läheskään täydellinen, mutta antaa jonkinlaisen kuvan siitä, mitä Baltiasta on viime aikoina tutkittu. Osin julkaistut artikkelit ovat dokumentteja kansantaloustieteen päiviltä.

Baltian maiden itsenäistyminen ja avautuminen on tuonut suomalaisille joukon kiinnostavia tutkimuskohteita aivan lähinaapuriiin. Onhan esimerkiksi Viroa luonnehdittu jonkinasteiseksi laboratoriksi tietystä transitiostrategiasta siinä missä August Leppä kuvaa artikkelissaan hieman toisenlaisia valintoja Latviassa.

Yksi keskeisiä tekijöitä KIE-maiden avautuessa on niiden kaupan kehittyminen Länsi-Euroopan ja muun maailman kanssa. KIE-maiden strategiana on ollut silmiinpistävä suuntautuminen EU-alueelle kohti EU-jäsenyyttä. Samalla on väitetty, että KIE-maiden keskinäinen kauppa on kärsinyt. Niillä ei ole aidon vapaakaupan perinnettä.

Suomalaisten ja Baltian maista tulevien

ekonomistien kannalta molemmat sekä KIE-maiden sisäisen kaupan kehitysmahdollisuudet ja niiden avautuminen läntisille markkinoille ovat tärkeitä tutkimuskohteita. Baltia muodostaa runsaan seitsemän miljoonan asukkaan potentiaalisen yhteismarkkina-alueen aivan Suomen lähelle. Näiden markkinoiden sisäinen

kehitys ja niiden tarjoamat mahdollisuudet Euroopalle ja Suomelle edustavat tavallaan KIE-maissa tapahtuvaa avautumista miniatyyrimuodossa.

Mika Widgrén